

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptuj v nedeljo dne 30. marca 1913.

XIV. letnik.

Vojne zmešnjave.

Zadnji boji so zaprčeli. — Adrianopol od Bulgarov zavzet. — Pogajanja za mir. — Velevlasti in Skutari. — Črnogorci odnehavajo.

Zadnji akt v žaloirni umirajoče evropske Turcije se je začel. Bulgari so zavzeli trdnjavo Adrianopol, ki se je več kot mesec z izredno hrabrostjo pod poveljstvom turškega Šukri-paše držala. Lakota in pomanjkanje streliva so postajali vedno občutnejši. In tako so pripravili Bulgari zadnji naskok. Po urnem grozovitom obstreljevanju trdnjave nasežali so jo z bajonetom. V prvih potokih krvi se jim je končno posrečilo, prekoračiti razstreljeno zidovje. Turki so medtem pričeli smodnišnice in municijska skladišča v zrak spuščati. V plamenih poslopij, pod gromenjem topov in eksplozij in sredi 6000 ubitih, razmesarjenih vojakov se je končno pokazala bela zastava. Lunaški boj za Adrianopol je končan.

S tem pa je tudi vsak pravi vzrok nadaljnjega prelivanja krvi izginil. Ob Tšataldži se vsrlo sicer še manjši in večji boji, ki pa konca evropske Turcije ne morejo zadržati. Za Turčijo velja zdaj le eno: sprejeti takoj ponudbe velevlasti in skleniti mir. To se bode bržkone tudi prav v kratkem zgodilo.

Karse tiče albanskega vprašanja, ki dela velevlastim toliko preglavic, doseglo se je tudi nekoliko izboljšanje napetosti. Baje je Avstrija sprejela na rusko željo srednjega pot, po kateri se odstopi mesto Djakovo v Srbom, mesto Skutari pa ostane na vsak način novi Albaniji. Treba bode v tem oziru še celo vrsto manjših vprašanj rešiti, ali v splošnem je položaj vsekakor jasnejši in priaznejši.

Zadnjič hipoma nastala napetost med našo monarhijo in pritlikavo Črnogoro je tudi izgubila svojo izkrajnost. Črnogorci so res kršili na zverinasti način mednarodno pravo. Umorili so patra Paliča, obstreljevali avstrijska poslopja v Skutari, „spreobračali“ katoličane z nožem na eni roki, zatirali trgovinski avstrijski parnik itd. Na — Ako prvo avstrijsko zahtevo za pojasnitev in zadostno rešitev bil je prismojeni Nikita še jako predrzen. Ali ko je Avstrija pokazala, da se v tem oziru ne pusti šaliti, je Nikita prav hitro odločil, da se od klop zlezel. „Dovolil“ je, da se vrne natančne preiskave in da se bode krive plačati morile najstrožje kaznovalo. Zdaj se mora toponudba, ki na uspeh teh preiskav čakati, izjaviti, da Avstrija ni Turčija in da ima tudi 5% prava potrdljivost svoje meje. Sicer pa stojijo vse velevlasti na stališču, da pri Skutari k novi Albaniji. Črnogorci in Srbi pa tudi že obstreljevanje trdnjave ustavili.

Vse to seveda še ni dokaz, da ne pride opet do kakšnih novih nasprotij in preprirov, kakor so se v zadnjih mesecih tolikokrat kar hipoma pojavili. Vsi oblaki na političnem ob-

zorju še niso razpršeni in treba je še vedno stražiti — za čast in vpliv naše Avstrije!

Mučeniška smrt katoliškega duhovnika.

V zadnji številki že smo poročali, na kako zverinski in krvoločni način so divjali Srbi ter Črnogorci v Albaniji, zlasti pa v Djakovi. V tem mestu so tudi na naravnost neverjetni način umorili katoliškega duhovnika, frančiškana patra Paliča. Znano je, da hočejo srbsko-črnogorski morilci vse pokončati, kar je albansko in Avstriji prijazno. Doslej so morili le albanske kmete, sežigali onečaste albanske žene, nosili na bajonetih albanske otroke, — a zdaj hočejo Srbi pokončati tudi vse, kar je katoliškega! To dokazuje slučaj mučeniške smrti katoliškega duhovnika Paliča v Djakovi, ki se je glasom poženih vesti tako le izvršila:

Umorjeni duhovnik je pater Angelus Palič; znan je bil v frančiškanskem redu kot versko trdni, poštvovalni in dobri „brat“, katerega je albansko prebivalstvo iskreno spoštovalo. Duhovnik Palič bil je 43 let star. Pridobil si je izredno mnogo zaslug za katoliške v Albaniji. Dne 7. marca t. l. zbrala se je v Djakovi in okolici srbsko-črnogorska soldateska pod vodstvom srbskih pravoslavnih popov, da prisilijo prebivalstvo k prestopu iz katoliške v srbsko vero. Okroglo 300 oseb, moških, žensk in otrok, med njimi tudi patra Paliča, se je s štriki zvezalo; grozilo se jim je s smrtjo in zahtevalo od njih, da prestopijo. Eden srbskih popov pokazal je na vojake, ki so stali s puškami pripravljeni, in je dejal: „Ali podpišete, da ste iz katoliške v našo edino pravo vero prestopili, ali pa ti vojaki bodejo vaše duše v pekel poslali!“ Nato so vjeti ljudje podpisali polo, na kateri je bil napisan prestop v srbsko vero. Kot zadnji prišel je pater Palič na vrsto. In on je bil edini, ki je imel toliko moči, da je mirno izjavil, da svoje katoliške vere ne zapusti. Prisilno prestopili katoliki so ga s solzami prosili, da naj tudi prestopi, ker so želeli, da si na ta način življenje reši. A na trikratno vprašanje je pater Palič trikrat izjavil, da ne izda katoliške vere. In zdaj se je zgodil tako grozni prizor, kakor bi ga ne bilo verovati v 20. stoletju in v Evropi. Na migljaj srbskega popa padli so vojaki čez frančiškana Paliča, mu strgali duhovniško obleko od trupa in pričeli s kopiti pušk po njem udrihati. Takoj je bilo patru Paliču nekaj kosti in reber zlomljenih in nesrečnež je padel na tla. Zdaj so srbski duhovniki še enkrat vprašali težko ranjenega patra, je-li hoče zdaj prestopiti. In zopet je zmajal glavo ter mirno rekel: „Ne, jaz ne zapustim

vere in ne prelomim svoje obljube!“ Iz novega so pričeli vojaki s kopiti pušk po njem udrihati. Končno mu je eden vojakov z bajonetom presunil prsa in pljuča, tako da je bil ta vzorni katoliški duhovnik od svojega življenja in trpljenja rešen. —

Tako so se katoličani v Djakovi „posrbili“. Mi nismo poklicani, zavzemati se za duhovništvo. To je v prvi stvari duhovniškega časopisja! Ali vsak pošteni mož se mora klanjati patru Paliču, ki je storil raje mučeniško smrt, nego da bi svojo katoliško vero zatajil. Ta duhovnik bil je junak in prelil je kakor Kristus na križu svojo srčno kri za katoliško vero. Čudno, več kot čudno je, da slovenski klerikalni listi, ki bi vendar nikdar ne smeli pozabiti svojega katoličanstva, vsega tega ne vidijo. Ako bi Turki le enega srbskega roparja obesili, prinašali bi slovensko-klerikalni listi cele vodne članke. Za mučeniško smrt svojega sobrata, katoliškega duhovnika, pa se ne brigajo mnogo.

Za Srbe in Črnogorce, za „vse-slovensko“ sanjarijo, je slovenskim klerikalcem stokrat več, nego za Avstrijo in katoliško vero! Nas imenujejo „brezverce“, ako le kakšnega politikančiča kaplana za ušesa primemo. Nam pravijo, da smo „pruski hlapci“, ako priporočamo nemški podnik v šoli. Sami pa vpijejo „živio Srbija“, kadar brusijo Srbi svoj meč proti Avstriji. Sami se potegujejo za Srbe, kadar ubijajo in morijo ti divjaki katoliške kmete in duhovnike. Katoliška vera bi pač že davno na vislicah in pod srbskimi bajonetmi izdihnila, ako bi jo varovala slovenska duhovščina. Kajti ta slovenska duhovščina pozna le eno vero: boj proti naprednjakom in Nemcem!

Ali vključ slovenski duhovščini ne prodaja slovensko ljudstvo svoje zvestobe do Avstrije in svoje ljubezni do katoliške vere. Ljudstvo bode sodilo srbofilске izdajalce!

Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna pri-znanjevalna pisma, a 80 h povsod v zalogi.

Dopisi.

Pohorje. (O občinskih volitvah Gor-Kakor smo že poročali, dragi nam „Smi lastno smo jim dali! No, danes pa drobnosti udaril, volitvah, katere so tako hudo razburava na tla pohorsko kri. Seveda, pri nas „Stajerc mu ta ni je ostala lepo rdeča, a v taboru onih, stolice gmanjske že imeli lepo razdeljajeki Pavel je bila črna kakor tinta in naposled se aga so iz-tudi žolca precej primešalo. Ja, ja, mačk: smata, je že taka! Kako se je sloviti g. Babeli pri